

De Stelling: 'Dankzij AI wordt aanbesteden een eitje'

Deze inleiding was eigenlijk zo geschreven. Een paar trefwoorden invoeren, even aanscherpen en klaar. Tenminste, dat zou je denken. Dankzij AI zijn veel schrijfklassen sneller geworden en lijken complexe taken ineens een stuk eenvoudiger. Maar geldt dat ook voor aanbesteden?

Auteur: Heleen Kommers

Aanbestedingen vragen om het doorgronden van grote hoeveelheden informatie, het maken van strategische keuzes en het vertalen van kennis naar een overtuigend plan. AI kan daarbij helpen, maar neemt het werk niet zomaar uit handen. Wordt aanbesteden dankzij AI inderdaad een eitje, of ligt de werkelijkheid genuanceerder? Drie deskundigen uit de sector geven hun visie.

Seth van der Wielen
Algemeen directeur bij KYBYS

'AI maakt aanbesteden niet eenvoudig, maar verandert het proces wel fundamenteel'

'AI maakt aanbesteden niet direct een eitje, maar het verandert wel fundamenteel hoe we ermee omgaan. Bij een aanbesteding krijg je vaak tien of meer documenten aangeleverd. Met AI kun je die snel analyseren, samenvatten en achterhalen wat een opdrachtgever echt belangrijk vindt. Dat helpt enorm bij het schrijven van een plan en bespaart veel tijd. Tegelijkertijd staat of valt het resultaat met de kwaliteit van de prompts. AI blijft vaak vrij algemeen, terwijl opdrachtgevers juist project-specifieke antwoorden willen zien. Je moet daarom blijven doorvragen en zelf nadenken. Uiteindelijk draait het nog steeds om strategische keuzes: waar sta je als bedrijf voor, waarin onderscheid je je van concurrenten en welke aanpak past het best bij een opdracht?'

'De nieuwe concurrentiefactor: wie stuurt AI het best aan?'

'Ook aan de opdrachtgeverskant biedt AI kansen. Vooral bij functioneel omschreven aanbestedingen kan het helpen om de juiste vragen te stellen en tegelijk voldoende ruimte te laten voor innovatieve oplossingen van inschrijvers. Voor zeer technische vraagstukken zijn er nog beperkingen, maar de ontwikkelingen gaan snel. Ik verwacht dat we binnen een jaar toepassingen zien waarmee bijvoorbeeld automatisch bestekken uit tekeningen kunnen worden gegenereerd. Dat hoeft niet ten koste te gaan van werkgelegenheid. Door de krapte op de arbeidsmarkt zullen functies vooral veranderen. De echte vraag wordt niet wie AI gebruikt, maar wie er het beste mee omgaat.'

Bonne Keizer

Categoriemanager Groen, Ingenieursbureau Gemeente Amsterdam

‘AI is voorlopig vooral een slimme assistent’

‘Onze eigen kennis van de markt is nog altijd waardevoller dan AI’

‘Binnen de gemeente Amsterdam speelt AI bij aanbestedingen voor groen nog geen grote rol. We volgen de ontwikkelingen, maar vertrouwen vooral op de kennis van onze eigen mensen. We hebben een vaste groep gespecialiseerde inkopers die de markt, de contracten en de Amsterdamse praktijk goed kennen. Die expertise levert op dit moment meer op dan wat AI kan bieden. We hebben AI wel gebruikt om gunningscriteria te toetsen en collega’s experimenteren met het opstellen van standaarddocumenten. Dat is interessant, maar ik heb nog geen voorbeeld gezien waarbij AI met nieuwe of verrassende inzichten kwam. Voor mij is het nu vooral een hulpmiddel om bestaande keuzes te controleren of sneller tot een eerste opzet te komen. De inhoudelijke afweging en de uiteindelijke keuzes blijven mensenwerk.’

‘AI kan tijd besparen, maar aanbesteden blijft mensenwerk’

‘Ik zie zeker praktische toepassingen. Aannemers gebruiken AI bijvoorbeeld om aanbestedingsstukken snel te analyseren, risico’s in kaart te brengen en een eerste versie van een plan van aanpak te maken. Dat kan tijd besparen, zolang zo’n document daarna goed wordt aangepast aan de eigen organisatie. Ook opdrachtgevers kunnen AI gebruiken om teksten te controleren of uitvragen scherper te formuleren. Maar een goede aanbesteding draait niet alleen om tekst. Je moet begrijpen hoe de markt reageert, welke contractvorm past en hoe je voldoende geschikte inschrijvers bereikt. Dat vraagt om ervaring, kennis van de lokale situatie en strategisch inzicht. AI ondersteunt dat proces, maar maakt aanbesteden zeker nog geen eitje.’

Robin Castelijns

Directeur Groen bij Wallaard Groen

‘AI maakt aanbesteden makkelijker, maar geen eitje’

‘AI versnelt, jij beslist’

‘AI maakt aanbesteden zeker makkelijker, maar een eitje? Dat gaat mij te ver. AI is een krachtig hulpmiddel dat ons werk kan versnellen, verbeteren en inspireren. Het kan helpen om informatie te ordenen en overzicht te creëren. Toch blijft ons eigen brein onmisbaar. Juist bij aanbestedingen zijn kritisch denken, creativiteit en empathie essentieel om de juiste afwegingen te maken. AI kan informatie ordenen en voorstellen doen, maar neemt de verantwoordelijkheid niet over. Die verantwoordelijkheid blijft uiteindelijk bij de mens.’

‘Houd zelf de regie’

‘Neuropsycholoog Erik Scherder waarschuwde niet voor niets voor "AI als Afnemende Intelligentie" als we zelf stoppen met nadenken. De echte winst zit daarom niet in het vervangen van mensen, maar in het versterken van hun vakmanschap. AI biedt veel mogelijkheden, maar het blijft belangrijk om zelf te blijven nadenken en de regie te houden. Omarm AI, benut de mogelijkheden, maar houd altijd zelf de regie. Dan wordt aanbesteden niet per se een eitje, maar wel slimmer en beter.’

BE SOCIAL

Scan, lees & deel!